



**Handläggare**  
Katarina Jonsson  
Telefon: 08 508 09 527

**Till**  
Norrmalms stadsdelsnämnd

## **Översyn av ersättningsmodellen för vård- och omsorgsboenden inom valfrihets- systemet – remiss från kommunstyrelsen**

### **Förvaltningens förslag till beslut**

Remissen besvaras med förvaltningens tjänsteutlåtande.

Siw Lideståhl  
t.f. stadsdelsdirektör

Helena Andersson  
vik. avdelningschef

### **Sammanfattning**

Kommunstyrelsen har begärt yttrande från bl.a. Norrmalms stadsdelsnämnd med anledning av äldreförvaltningens översyn av ersättningsmodellen för vård- och omsorgsboenden inom valfrihetssystemet.

Förvaltningen ställer sig i huvudsak positiv till förslaget om en enhetlig ersättningsmodell. En fördel med förslaget är att det förväntas minska skillnaderna i ersättning till utföraren. Det betyder att utföraren bättre kan planera verksamheten vad gäller bemanning och innehåll.

## Bakgrund

Kommunstyrelsen har begärt yttrande från samtliga stadsdelsnämnder, stadsledningskontoret och organisationen Famna med anledning av översyn av ersättningsmodellen för vård- och omsorgsboenden inom valfrihetssystemet. Yttrandet ska vara kommunstyrelsen till handa senast den 6 september 2013.

## Ärendet

Förslaget till översyn av ersättningsmodellen för vård- och omsorgsboenden inom valfrihetssystemet har utarbetats av äldreförvaltningen.

Valfrihetssystemet inom äldreomsorgens vård- och omsorgsboenden infördes den 1 juli 2008. I samband med detta infördes också en ersättningsmodell. Genom individuella vårdbehovsmätningar i tre nivåer fastställdes ersättning till utförare av vård och omsorg. Vårdbehovsmätningarna görs av biståndshandläggare i samband med inflyttning till vård- och omsorgsboendet. Sedan görs ytterligare en bedömning inom två månader efter inflyttning. Därefter kan utföraren begära en ny vårdbehovsmätning om omvårdnadsbehovet förändras över tid.

Äldreförvaltningen har i uppdrag att genomföra en översyn av nuvarande ersättningsmodell för vård- och omsorgsboenden inom valfrihetssystemet.

Genom åren har synpunkter framförts på nuvarande modell. Utförarna anser bl.a. att de mätinstrument som används för vårdbehovsmätning inte alltid fångar upp den enskildes faktiska omvårdnadsbehov. Det har också framförts att det finns alltför stora skillnader i vilken ersättning utförarna får, vilket medför att de har svårt att planera sin verksamhet.

I översynen av nuvarande ersättningsnivåer konstateras också att det finns stora variationer mellan stadsdelsnämnderna i den genomsnittliga ersättningen. Äldreförvaltningens uppfattning är att de stora variationerna i fördelningen av ersättningsnivåer talar för att bedömningarna görs olika i stadsdelsnämnderna. Systemet med vårdbehovsmätningar är också förhållandevis resurskrävande med tanke på att majoriteten (73 %) bedöms ligga i vårdnivå två.

Äldreförvaltningen föreslår att en fast vårddygnersättning införs för vård- och omsorgsboenden inom valfritetsystemet. Ersättningen bör vara differentierad beroende på om vård- och omsorgsboendet har demens- eller somatisk inriktning. Äldreförvaltningen föreslår att ersättningen för platser med demensinriktning bör vara något högre än för somatisk inriktning. Förslaget innebär att nuvarande vårdbehovsmätningar för att fastställa ersättningsnivån tas bort.

Äldreförvaltningen föreslår att tidigare resurser för vårdbehovsmätningar ska användas till att utöka den individuella uppföljningen.

Äldreförvaltningen konstaterar att det finns anledning att också se över reglering av ersättning vid in- och utflyttning, tom plats, kostavdrag och tillfällig frånvaro exempelvis sjukhusvistelse.

I äldreförvaltningens uppdrag ingår även att beakta Socialstyrelsens föreskrifter (SOSFS 2012:12) om ansvaret för personer med demenssjukdom och bemanning i särskilda vård- och omsorgsboenden. Föreskrifterna ska gälla från och med 1 januari 2014.

## **Ärendets beredning**

Ärendet har beretts inom äldreomsorgsavdelningen.

## **Förvaltningens synpunkter och förslag**

Förvaltningen ställer sig i huvudsak positiv till förslaget om en enhetlig ersättningsmodell. En fördel med förslaget är att det förväntas minska skillnaderna i ersättning till utföraren. Det betyder att utföraren bättre kan planera verksamheten vad gäller bemanning och innehåll.

Enligt äldreförvaltningens statistik över fördelningen av ersättningsnivåerna ligger Norrmalms stadsdelsnämnd på relativt låga nivåer. Om den nya ersättningsmodellen införs kommer det att medföra ökade kostnader för nämnden.

Enligt Socialstyrelsens föreskrifter om ansvaret för personer med demenssjukdom ska biståndshandläggaren från och med den 1 januari 2014 fatta ett separat beslut om insatser för den enskilde i vård- och omsorgsboende. Beslutet ska följas upp fem till sju veckor efter att den enskilde flyttat in och därefter vid behov eller minst en gång per år.

I jämförelse med tidigare vårdnivåmätningar innebär Socialstyrelsens föreskrifter bland annat en ökad administration vid beslut om vård- och omsorgsboende. Utöver utredning och beslut om vård- och omsorgsboende ska utredning, beslut och beställning av hemtjänstinsatser i vård- och omsorgsboendet göras.

Därutöver beräknar förvaltningen att behovet av ytterligare resurser krävs för att följa upp och säkerställa att personen får de insatser i vård- och omsorgsboendet som har beviljats och att insatserna kan genomföras enligt den genomförandeplan som ska upprättas i enlighet med 3 § SOSFS 2012:12.

## **Bilaga**

Översyn av ersättningsmodellen för vård- och omsorgsboenden inom valfrihetssystemet – remiss från kommunstyrelsen.